

часу; 4) створення економічно ефективних робочих місць; 5) зростання інноваційної активності найманих працівників [4; с.116].

На утвердження соціально-трудових відносин зайнятості позитивний вплив матиме розвиток виробничої демократії, який пов'язаний із сучасними тенденціями в організаційно-технічній структурі підприємств, у змісті й організації трудових процесів, якості трудового потенціалу найманого працівника, з одного боку, і тенденціями розвитку відносин між працею та капіталом, що виявляється, зокрема, в розширенні участі та співучасті найманих працівників в управлінні виробництвом, – з іншого.

Отже, людина праці має бути у центрі соціально-трудових відносин зайнятості, оскільки вона взаємодіє з ринковою сферою для реалізації потреби у праці, що відповідно є умовою зростання її продуктивності, формування доходів і забезпечення соціального захисту.

Використані джерела

1. Колот А. М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку : моногр. / А. М. Колот. – К. : КНЕУ, 2010. – 251 с.
2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] //Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Прохоровська С.А. Тенденції розвитку соціально-трудових відносин в Україні. / С.А. Прохоровська // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України: [зб. наук. праць кафедри УТР і РПС]. – Тернопіль.: Економічна думка 2003. – Вип. 8. – С. 231–235
4. Прохоровська С. А. Розвиток соціально-трудових відносин в регіоні / С. А. Прохоровська // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України : [зб. наук. праць]. Вип. 13. – Тернопіль : Екон. думка, 2008. – С. 115 – 120.

Остапчук Наталія

(науковий керівник: к.г.н., доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки Баб'як Г. П.)

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ НА ВП «ХМЕЛЬНИЦЬКА АЕС»

Професійний розвиток – це придбання працівником нових компетенцій, знань, умінь і навиків, які він використовує або використовуватиме в своїй професійній діяльності.

Процес розвитку персоналу ВП «Хмельницька АЕС» є одним з допоміжних виробничих процесів, який спрямований на досягнення якості професійного складу працівників, формування у них високого професіоналізму, майстерності, культури безпеки, вміння працювати в нових економічних умовах та забезпечення на цій основі безпеки ВП ХАЕС, високопродуктивної праці та ефективної зайнятості [1].

Блок-схема планування професійної підготовки персоналу наведена на рис. 1.

ПЛАНУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

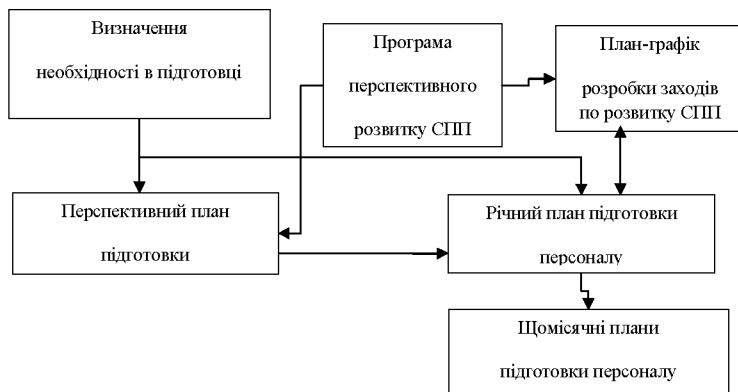

Рис. 1. Блок-схема планування професійної підготовки персоналу [2]

Система професійного розвитку персоналу на ВП ХАЕС включає: професійне навчання персоналу; атестацію працівників; сертифікацію персоналу; формування резерву керівників підприємств, установ та організацій.

У ВП «Хмельницька АЕС» застосовуються такі види навчання персоналу: професійна підготовка; перепідготовка; підтримання кваліфікації; підвищення кваліфікації робітників; підвищення кваліфікації керівників, професіоналів та фахівців; спеціальне навчання.

Професійна підготовка персоналу ВП ХАЕС – це здобуття необхідних знань, умінь та навичок в обсязі вимог посадових інструкцій відповідно до програми підготовки та подальшої перевірки знань.

Перепідготовка включає професійно-технічне навчання, яке спрямоване на здобуття другої професії робітниками, які вже пройшли первинну професійну підготовку.

Підтримання кваліфікації – це періодична підготовка для відновлення та розвитку раніше здобутих знань, умінь та практичних навичок, які необхідні та достатні для виконання обов'язків за конкретною посадою або професією.

Підвищення кваліфікації робітників на ВП ХАЕС – це професійно-технічне навчання, яке дає змогу розширювати та поглиблювати раніше отримані знання, уміння та навички на рівні вимог виробництва.

Підвищення кваліфікації керівних працівників та фахівців включає удосконалення знань, умінь та навичок по посаді за наявною спеціальністю, оволодіння новими функціональними обов'язками та особливостями трудової діяльності в умовах ринкових відносин, освоєння основ менеджменту, маркетингу, удосконалення навичок управління сучасним виробництвом, раціональною та ефективною організацією праці.

Спеціальне навчання на ВП ХАЕС – це навчання працівників, які виконують роботи з підвищеною небезпекою чи де є потреба в професійному відборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці [2].

Система розвитку персоналу повинна забезпечити ХАЕС кваліфікованими кадрами і гарантувати здобуття і підтримання знань, умінь і навиків, що необхідні для безпечної та ефективної експлуатації, захисту персоналу, населення і навколишнього середовища.

Вона повинна охоплювати всі посади, професії і спеціальності, що за родом діяльності впливають на безпеку АЕС, забезпечує право персоналу ХАЕС на підготовку, підтримання та підвищення кваліфікації.

Отже, професійний розвиток персоналу на ВП ХАЕС має базуватися на виконанні навчальних програм та підвищення їх кваліфікації з метою розширення меж професійної компетенції та мобільності, підвищення продуктивності та заробітної плати, а також підвищення економічних показників підприємства.

Використані джерела

1. Офіційний сайт ВП ХАЕС [Електронний ресурс]. – //Режим доступу: <http://www.xaes.org.ua/>.
2. Положення «Про професійний розвиток персоналу відокремленого підрозділу «Хмельницька АЕС».
3. Положення «Про порядок розробки та оформлення програм підготовки і підтримання кваліфікації персоналу ВП ХАЕС».
4. Положення «Про організацію роботи з персоналом державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом».

Паламарчук Наталія

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки Прохоровська С.А.)

ФРІЛАНС ЯК ВИД ТРУДОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

В сучасних умовах фріланс є найбільш вигідним режимом співпраці роботодавців і виконавців, який під час кризи може стати порятунком і для інтернет-бізнесу, і для безробітних фахівців. Така нестандартна форма зайнятості з кожним роком стає все популярнішою і спричиняє зміни у структурі ринку праці. Тому дане питання є актуальним для вивчення та аналізу.

Задля спрощення пошуку робіт і виконавців існують так-звані біржі фрілансу. Це сайти з функціоналом, який дозволяє зареєструватися і надати про себе інформацію роботодавцю і фрілансеру, задати необхідний опис та параметри роботи, що має виконуватись та багато іншого.

За даними FREELANCEHUNT, протягом 2015–2017 рр. кількість